

2. Påskedag

Tid og sted: Højen og Ødsted kl. 9 og 10.30, 6. april 2015

Salmevalg

Stat op, min sjæl i morgengry, 224

Midt iblandt os er Guds rige, 320,1-4

Opstandne Herre, du vil gå, 245

Hvad er det at møde den opstandne mester, 249

Som den gyldne sol frembryder, 227,1-3 og 9

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas

Samme dag var to af disciplene på vej til en landsby, som ligger tres stadier fra Jerusalem og hedder Emmaus; de talte med hinanden om alt det, som var sket. Og det skete, mens de gik og talte sammen og drøftede det indbyrdes, kom Jesus selv og slog følge med dem. Men deres øjne holdtes til, så de ikke genkendte ham. Han spurgte dem: "Hvad er det, I går og drøfter med hinanden?" De standsede og så bedrøvede ud, og den ene af dem, Kleofas hed han, svarede: "Er du den eneste tilrejsende i

Jerusalem, der ikke ved, hvad der er sket i byen i disse dage?” ”Hvad da?” spurgte han. De svarede: ”Det med Jesus fra Nazaret, som var en profet, mægtig i gerning og ord over for Gud og hele folket – hvordan vore ypperstepræster og rådsherrer har udleveret ham til dødsstraf og korsfæstet ham. Og vi havde håbet, at det var ham, der skulle forløse Israel. Men til alt dette kommer, at det i dag er tredje dag, siden det skete. Og nu har nogle af kvinderne iblandt os forfærdet os; de var tidligt i morges ude ved graven, men fandt ikke hans legeme og kom tilbage og fortalte, at de i et syn havde set engle, som sagde, at han lever. Nogle af dem, der er sammen med os, gik så ud til graven og fandt det sådan, som kvinderne havde sagt, men ham selv så de ikke.”

Da sagde han til dem: ”I uforstandige, så tungnemme til at tro på alt det, profeterne havde talt. Skulle Kristus ikke lide dette og gå ind til sin herlighed?” Og han begyndte med Moses og alle profeterne og udlagde for dem, hvad der stod i alle Skrifterne.

De var næsten fremme ved den landsby, de var på vej til, og Jesus lod, som om han ville gå videre. Men de holdt ham tilbage og sagde: ”Bliv hos os! Det er snart aften og dagen er allerede gået på hæld.” Så gik han med ind for at blive hos dem. Og mens han sad til bords sammen med dem, tog han brødet, velsignede og brød det og gav dem det. Da åbnedes deres øjne, og de genkendte ham; men så blev han usynlig for dem. De sagde til hinanden: ”Brændte vore hjerter ikke i os, mens han talte til os på vejen og åbnede Skrifterne for os?”

Og de brød op med det samme og vendte tilbage til Jerusalem, hvor de fandt de elleve og alle de andre forsamlet, som sagde: ”Herren er virkelig opstået, og han er set af Simon.” Selv fortalte de, hvad der var sket på vejen, og hvordan de havde genkendt ham, da han brød brødet.

Prædiken

I går var det Påskedag, og vi hørte en skæv beretning om den tomme grav, hvor kvinderne ender med at flygte bort

fra graven, ude af sig selv og så bange, at de ikke fortæller noget til nogen. Kvindernes angst var todelt. Den bestod af frygt og forundring, og jeg tror ikke, at kvinderne vidste, om alt nu blev godt, eller om verden var fuldstændig af lave. For det vidunderlige kan ængste os i lige så høj grad som det frygtindgydende, og det kan være svært at skelne det vidunderlige og frygtindgydende fra hinanden. Jeg tror, det var sådan, kvinderne havde det, da de gik bort fra graven. Opstandelsens mulighed, vi kan også kalde det livets mulighed, var ikke en del af deres verdensbillede, da de kom graven. Men det blev forkyndt for dem inde i den tomme grav – og kvinderne kunne ikke tro på det. Men muligheden skræmte dem både som en vidunderlig og frygtindgydende mulighed.

I dag er det anden Påskedag. Og så går fortællingen videre. Den fortsætter, hvor fortællingen om den tomme grav slap: I angsten. Angsten og usikkerheden har splittet disciplene, og de flakker nu alle om som får uden mål. De to disciple, der møder en sær fremmed på vejen til Emmaus, går bedrøvede og ubeslutsomt ud af vejen. De

har mistet fodfæstet i deres liv. Jesu død rev underlaget væk under dem. Men faktisk er det beretningen om, at Jesus lever igen, der for alvor har bragt dem ud af ligevægt. Disciplene fortæller den fremmede: ”Og nu har nogle af kvinderne iblandt os forfærdet os; de var tidligt i morges ude ved graven, men fandt ikke hans legeme og kom tilbage og fortalte, at de i et syn havde set engle, som sagde, at han lever. Nogle af dem, der er sammen med os, gik så ud til graven og fandt det sådan, som kvinderne havde sagt, men ham selv så de ikke.” Det er som om, at de to disciple er blevet så rystede, at de måtte gå for at finde sig selv. Men mens de går, kommer de længere og længere væk, fra det de troede på. Og det er opstandelsen, der har rystet dem og bragt dem ud af ligevægt.

Man har aldrig fundet Emmaus. Israel er nok det land i verden, der har beskæftiget flest arkæologer i tidens løb. Og mange har søgt at finde den lille landsby, Emmaus, der lå ca. 60 stadier fra Jerusalem. Ingen har nogensinde fundet byen. Det er fordi, at Emmaus også er vores

vildfarelsers mål. Når angsten bringer os ud af ligevægt, så er det godt at gå, og så ligger vores Emmaus også et sted. Emmaus er stedet, hvor vi genopdager meningen med livet. For disciplene sker det, da de genkender den sære fremmede, for det viser sig jo, at han er Jesus selv.

Hvad vil det sige at møde den genopstandne Jesus?

Det betyder det samme for os i dag, som for de to disciple: de er faret vild i deres angst og ensomhed, og de er på vej væk fra det liv, som de har mistet troen på. Og midt i deres vildfarelse møder de den genopstandne Jesus. Han lukker livet op for dem igen, og han lader dem erfare kraften i fællesskabet. Og med ét ved disciplene, hvad de vil, for Jesus har åbenbaret et stykke af sandheden for dem.

De to disciple er på vej væk fra Jerusalem, fordi de er fortvivlede. De øde veje rundt om Jerusalem er et symbol på vildfarelse, og et symbol på, at disciplene ikke ved, hvad de skal stille op med deres sorg og deres angst. De er ensomme. På vejen fjerner de sig fra deres venner i Jerusalem, og de fjerner sig fra sig selv; for de tør ikke at

være i angsten. Opstandelsens mulighed har skræmt dem fra vid og sans, og man kan se deres vandring som et forsøg på at flygte fra den virkelighed, som de ikke forstår konsekvenserne af.

Jeg er også skræmt af livet. Og når jeg flygter fra den virkelighed, jeg ikke forstår konsekvenserne af, så gør jeg det ved at fortie mine tanker og overvejelser. Jeg siger det her, fordi jeg tror, der er flere, der har det på den måde. Hvorfor tier vi? Hvad er vi bange for? Det kan være konflikten med et andet menneske. Det kan være, vi er bange for sandheden om os selv. Måske føler vi os forkerte. Måske føler vi, at vi ikke har ret til det liv, vi lever, og at vi hele tiden må skjule, at vi ikke har forstand på det, vi taler om. Men hvad sker der, når vi fjerner maskerne og tør at give udtryk for vores skuffelser og vore angst? De fleste mennesker oplever det som en lettelse. For vi kan bruge enormt mange kræfter på at lade som om, at vi er anderledes, end vi egentlig er.

Disciplene mødte Jesus på vej til Emmaus. Og da Jesus havde hørt, hvorfor de var så bedrøvede, tog han til genmæle: I uforstandige og tungnemme til at tro på det, som profeterne har sagt. I hængerøve, vatpikke og uduelige røvhuller, kunne han lige så godt have sagt. Og så taler han til dem, så deres hjerter brænder. Det, de oplevede med Jesus, var ægte. Det er ikke slut, fordi han døde. Der er ikke nogen, der har bevist, at det Jesus gjorde, var forkert. Det er ikke usandt, fordi han døde. Det er omvendt. Jesus døde, fordi det er sandt. Jesus døde, fordi han både forkyndte og gjorde sandheden. Han satte mennesker fri til at være sig selv, fordi han anerkendte dem som "rigtige" mennesker. De to disciple på vej mod Emmaus vidste godt, at Jesus havde forandret mange menneskers liv. Jesus havde også forandret deres liv. Så da de nu hørte, at Jesus døde, fordi det var sandt, hvad han prædikede og gjorde, så brændte hjerterne i dem. Så blev flammen tændt igen, og troen på, at de alligevel havde oplevet sandheden sammen med Jesus begyndte at vokse. Hvis de nu fuldstændig havde taget den prædiken til sig,

mens de gik på vejen, var de nok vendt om på stedet. Men de ville høre mere. De var ikke færdige med at høre Jesus prædike. Så da de når frem til Emmaus siger de til den sære fremmede: Bliv hos os. Det er snart aften og dagen er allerede gået på hæld.

På kroen spiser de sammen. Det var så tit, at det var når de spiste sammen med Jesus, at tingene forandrede sig. Folk blev forargede, da Jesus satte sig til bords hos tolderen Zakæus. De sagde, at han var en landsforræder, der havde snydt mange af sine landsmænd; han havde krævet alt for mange penge ind af dem, og havde på deres bekostning tilranet sig store rigdomme. Til gengæld var han havde af alle retskafne jøder. Han var en mand, man skulle holde sig langt væk fra. Men i stedet for at spise til bords hos de fornemme og respekterede farisæere gik Jesus altså direkte hen til Zakæus, der sad skjult oppe i træet, og sagde: Zakæus, nu kommer du ned derfra. I aften skal jeg være gæst i dit hus. Det ændrede Zakæus' liv for altid. Hvorfor ændrede det sig? Fordi han blev set og anerkendt

som et menneske, der var lige så rigtigt og fint og syndigt, som alle andre mennesker.

På kroen spiser de altså sammen, og de mærker pludseligt, at der er noget særligt over den mand, de spiser sammen med. De mærker den samme varme og anerkendelse, som tolderen Zakæus mærkede, og som de også selv oplevede sammen med Jesus. Og da Jesus så bryder brødet og deler brødet med dem, genkender de ham. Og straks bliver han usynlig for dem.

Hvad de erfarer i dette øjeblik er både vidunderligt og skræmmende, men det er ikke længere skræmmende på en den måde, at de fortabes for sig selv. Det er skræmmende, fordi de pludselig står med mission. Det er vidunderligt, fordi de har mærket, at den mission er sand.

Opstandelsens virkelighed er fællesskabet.

I fællesskabet kommer et menneske til sig selv.